

दिनाङ्कः _____

डी.ए.वी पब्लिकविद्यालयाः, दिल्ली-एन.सी.आर.

विषयः - संस्कृतम्

आदर्श-प्रश्नपत्रम् (2026-27)

अर्धवार्षिकी परीक्षा

कक्षा - पञ्चमी

समयः - होरा-सार्धद्वयम्

पूर्णाङ्काः - 60

नाम- _____

अनुक्रमांकः - _____

विभागः - _____

निर्देशा :

- 1) अस्मिन् प्रश्नपत्रे त्रयः खण्डाः सन्ति ।
- 2) अस्मिन् प्रश्नपत्रे 10 पृष्ठाः 18 प्रश्नाः च सन्ति ।
- 3) निर्देशान् ध्यानेन पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत ।
- 4) सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतेन एव लेखनीयानि ।
- 5) प्रश्नपत्रस्य पठनाय 15 निमेषाः सन्ति ।

(खण्डः - क)

रचनात्मकं कार्यम् (10 - अङ्काः)

1. मञ्जूषायां प्रदत्तपदानां शब्दानां सहायतया चित्रवर्णनं कुर्वन्तु -

1x5=5

मञ्जूषा -

बालाः, कुक्कुरः, खगः, वानरः, उद्यानस्य

(क) एतत् चित्रम् _____ अस्ति ।

(ख) अत्र अनेके _____ क्रीडन्ति ।

(ग) वृक्षे _____ कूर्दति ।

(घ) आकाशे _____ उड्डयति ।

(ङ) उद्याने एकः _____ अस्ति ।

2. चित्राणि दृष्ट्वा नामानि लिखत – (केवलं पञ्चप्रश्नाः)

1x5=5

(क)

(वृक्षः / पुस्तकम् / नदी)

(ख)

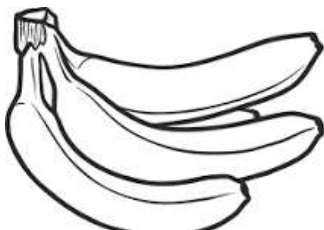
(कन्दुकम्/लेखनी/चमसः)

(ग)

(गजः / विडालः / मूषकः)

(घ)

(कदलीफलम्/सेवम् /पपीतकः)

(ड)

_____ (आलुकम् / मूलकम् / वृन्ताकः)

(च)

_____ (शुकः / मयूरः / हंसः)

खण्डः - ख

व्याकरणम्

(25 अङ्काः)

3. स्वर-व्यञ्जनानि चित्वा लिखत - (केवलं प्रश्नचतुष्टयम्)

$\frac{1}{2} \times 4 = 2$

न् इ म् आ थ् ऊ

स्वराः	व्यञ्जनानि

4. वर्णविन्यासं कुरुत - (केवलं प्रश्नद्वयम्)

$\frac{1}{2} \times 4 = 2$

(क) व् + _____ + इ + आ + _____ + अः = विडालः

(ख) न् + _____ + द् + _____ = नदी

(ग) म् + अ + य् + _____ + र् + _____ = मयूरः

5. वर्णसंयोजनं कुरुत - (केवलं प्रश्नद्वयम्)

$1 \times 2 = 2$

(क) म् + अ + क् + अ + र् + अः = _____

(ख) द् + ई + प् + अ + क् + अः = _____

(ग) घ् + आ + स् + अ + म् = _____

6. लिङ्गं शब्दानुसारं चित्वा लिखत - (केवलं प्रश्नत्रयम्)

1x3=3

(क) हंसः - _____ (पुल्लिङ्गम् / स्त्रीलिङ्गम् / नपुंसकलिङ्गम्)

(ख) पुस्तकम् - _____ (पुल्लिङ्गम् / स्त्रीलिङ्गम् / नपुंसकलिङ्गम्)

(ग) महिला - _____ (पुल्लिङ्गम् / स्त्रीलिङ्गम् / नपुंसकलिङ्गम्)

(घ) व्यजनम् - _____ (पुल्लिङ्गम् / स्त्रीलिङ्गम् / नपुंसकलिङ्गम्)

7. शब्दरूपाणि पूरयत - (केवलं प्रश्नद्वयम्)

1x2=2

विभक्तिः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
(क) प्रथमा	_____	देवौ	देवाः
(ख) द्वितीया	फलम्	_____	फलानि
(ग) षष्ठी	देवस्य	देवयोः	_____

8. सर्वनामशब्दरूपाणि पूरयत - (केवलं प्रश्नद्वयम्)

1x2 =2

विभक्तिः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
(क) प्रथमा	कः	_____	के
(ख) प्रथमा	सा	ते	_____
(ग) प्रथमा	_____	ते	तानि

9. अधोलिखित-धातुरूपाणां वचनपरिवर्तनं कुर्वन्तु - (केवलं प्रश्नद्वयम्)

1x2 =2

(क) लिखति - _____ (बहुवचने)

(ख) खादथ - _____ (एकवचने)

(ग) हसामि - _____ (बहुवचने)

10. अधोलिखित-शब्दरूपाणां वचनपरिवर्तनं कुर्वन्तु - (केवलं प्रश्नद्वयम्)

1x2=2

(क) देवाः - _____ (एकवचने)

(ख) फलानि - _____ (एकवचने)

(ग) तत् - _____ (बहुवचने)

11. प्रदत्त-संख्याः संस्कृते लिखत - (केवलं प्रश्नचतुष्टयम्)

1x4=4

(क) अत्र _____ (1) पत्रम् अस्ति ।

(ख) _____ (5) बालाः हसन्ति ।

(ख) वृक्षे _____ (7) आम्राणि सन्ति ।

(ग) _____ (9) कोकिलाः कूजन्ति ।

(घ) अत्र _____ (8) दीपकाः सन्ति ।

मञ्जूषा -

अष्ट, पञ्च, एकम्, नव, सप्त

12. धातुरूपाणि पूरयत - (केवलं प्रश्नचतुष्टयम्)

1x4=4

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
(क) प्रथमः	पठति	_____	पठन्ति
(ख) मध्यमः	चलसि	_____	चलथ
(ग) उत्तमः	_____	हसावः	हसामः

(घ) प्रथमः खादति _____ खादन्ति

(ङ) मध्यमः _____ लिखथः लिखथ

खण्डः - ग

(पठित-अवबोधनम्) 25 अङ्काः

13. अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत -

5

एतत् सुन्दरम् उद्यानम् अस्ति । अत्र अनेके वृक्षाः पादपाः च सन्ति । उद्याने पुष्पाणि विकसन्ति । अत्र अनेके पशुपक्षिणः निवसन्ति । अत्र एकः विशालः वटवृक्षः अस्ति । अस्मिन् वटवृक्षे एकः काकः एकः कपोतः च वसतः । कपोतः अतिसरलः अस्ति । काकः कपोतं पीडयति । एकदा कपोतः एकाम् पूरिकाम् स्वकोटरे स्थापयति । काकः बलेन पूरिकाम् नीत्वा खादति । तदा एव एकः बुभुक्षितः कुक्कुरः आगच्छति । सः काकम् कथयति – “काकराज ! तव स्वरः अतीव मधुरः अस्ति । एकम् गीतम् गाय ।” काकः स्वप्रशंसाम् श्रुत्वा प्रसन्नः भवति । यदा सः गीतम् गायति तदा पूरिका अधः पतति । चतुरः कुक्कुरः पूरिकाम् खादति, हसति धावति च । मूर्खः काकः लज्जितः भवति ।

(अ) एकपदेन उत्तरत- (केवलं प्रश्नद्वयम्)

(1/2x2=1)

(क) एतत् सुन्दरम् किम् अस्ति ? _____

(ख) कः अतिसरलः अस्ति ? _____

(ग) उद्याने अनेके के निवसन्ति ? _____

(आ) पूर्णवाक्येन उत्तरत- (केवलं प्रश्नद्वयम्)

(1x2=2)

(क) कः बलेन पूरिकाम् नीत्वा खादति ?

(ख) कपोतः एकाम् पूरिकाम् कुत्र स्थापयति ?

(ग) कः लज्जितः भवति ?

(इ) रिक्तस्थानानि पूरयत- (केवलं प्रश्नद्वयम्)

(1x2=2)

(क) उद्याने _____ विकसन्ति ।

(ख) एकम् _____ गाय ।

(ग) अत्र एकः विशालः _____ अस्ति ।

14. आम् अथवा न लिखत - (केवलं प्रश्नचतुष्टयम्)

1x4=4

(क) किम् प्रभातवेला मधुरा अस्ति?

(ख) किम् अभिनवः प्रातः दुग्धम् अपि पिबति ?

(ग) किम् वानराः आकाशे भ्रमन्ति ?

(घ) किम् अभिनवः विद्यालयम् रेलयानेन गच्छति ?

(ङ) किम् अभिनवः रात्रौ अपि दन्तधावनम् करोति ?

15. उचितमेलनं कुरुत - (केवलं प्रश्नचतुष्टयम्)

1x4=4

(क) वानरः	स्थूलः
(ख) गजः	हरितः
(ग) शुकः	कृष्णः
(घ) काकः	दुग्धप्रियः
(ङ) विडालः	चपलः

16. चित्राणि दृष्ट्वा लिखन्तु “कः किम् करोति ?” (केवलं प्रश्नचतुष्टयम्)

1x4 =4

(क) _____ पचति ।

(ख) _____ लेखम् लिखति ।

(ग) _____ देशम् रक्षति ।

(घ) _____ जले तरति ।

(ङ) _____ नृत्यति ।

मञ्जूषा

हंसः, मयूरः, बालकः, सैनिकः, महिला

17. घटिकां दृष्ट्वा समयं संस्कृतेन लिखत - (केवलं प्रश्नचतुष्टयम्)

1x4=4

(क)

01:00 _____

(ख)

04:00 _____

(ग)

09:00 _____

(घ)

10:00` _____

(ङ)

02:00 _____

मञ्जूषा

द्विवादनम् , नववादनम् , एकवादनम् , दशवादनम् , चतुर्वादनम्

18. अधोदत्तानि रिक्तस्थानानि स्व-परिचयं दत्वा पूरयत | (केवलं प्रश्नचतुष्टयम्)

1x4=4

(क) मम नाम _____ अस्ति |

(ख) मम मातुः नाम श्रीमती _____ अस्ति |

(ग) मम पितुः नाम श्री _____ अस्ति |

(घ) अहम् _____ कक्षायां पठामि |

(ङ) मम पुस्तकस्य नाम _____ अस्ति |